

eenig wettig en
1944 gold het
sield aan de gel-
bindende kerken-
is van kerkver-
jker toe. Dit nog
iedde niet decen-
at ernstige waar-
zoeken ten spijt,
bevestigd en door
efinitief bekrach-

ze zaak aangaat,
synode '43-'45
Dat er in deze
sald is, heeft de
artikelen mogen
van de gemeen-
waarheidsverber-
andacht weer te
tegen ons sinds
tafel" ligt, kan
ld, besproken en
de voor het zien
en verzoenings-

L. J. SCHILDER.

predoken" scriba G.

DE
ET VIERDE
D?

ds H. Hoeksema
amenische synode.
Buitenlandsche

opaald onderdeel
aandacht hebben.
k op, dat de z.g.
van 1946" goed-
en der geloofgen-
st, so that
omise". Tot
ing of the

OFTE. Blijkbaar

ma, dat het er
e woorden
t mee eens.
vorden, dat het
ij het zeggen, dat
E, doch, verder
WEDERBAREN-

ns moet da
nzij zij zich
nbaren, be-
als zulken,
parende ge-

i in de belofte
ofde werking"
ven, vóór en na
in direct verband
t moet dus niet
bijgang van het
de synodocraten
e vervulling

le „conclusie“ is
ft, doch uit zijn
K. S.

“.
hi teruggetrokken
ra aan dit ook

actie, waarbij ook
dat niet — zoals
geloofs het DOEL.
Bos heeft dit niet
genomen, dat men
kerk kan zeggen:
en geen eenigheid
kerk tot hem kan
geloof, ook verder
verwaren van de
positie wordt ge-
is dit toegelaten,
bepalingen. Hoe-
ken, onder een
la zegen te komen
gemeend dat een
ofs welke er niet
Hij heeft dit ook
hem van de lijst

terover verblijden.
K. S.

NA VOORTHUIZEN NU OOK BODEGRAVEN, AMSTERDAM-West e.a.

De onduubbelzinnige en radicale afwijzing van alle bezwaarschriften te Zwolle en het brutale volhouden dat men geen schuld heeft in de kardinale kwesties (hoewel een kind die schuld constateeren kan) begint gelukkig veler oogen te openen voor de naakte werkelijkheid. Het wordt hun te machtig. Zoo zijn er nieuwe vrijmakingen geschied, behalve in Voorthuizen, nu ook in Amsterdam-West en in Bodegraven met ds J. Dam. Deze heeft zijn kerkeraad erop gewezen, dat in die classis predikanten geschorst zijn, die goed gereformeerd zijn en dat, omdat zij leerden wat ook anderen ongestraft leeren.

Letterlijk schreef ds Dam o.m. aan zijn kerkeraad: „Wat de z.g. leerbeslissingen betreft en het afzetten van heel wat oprecht gereformeerde broeders — iedereen weet hier, dat ik daartegen steeds en afwijzende houding aangenomen heb. De vergissing in Kuypers-Sacramentsleer door velen zijner volgelingen op de spits gedreven en aan ons kerkelijk samenleven opgedrongen door de Synode kon en kan ik niet aanvaarden. Mijn preek over Zondag 27 was daarvan wel een kort maar duidelijk bewijs. Mijn standpunt zeer in het kort daarin aangegeven lag zeker niet tusschen „ja en neen“ in. Het blijft mij dan ook een raadsel hoe de Syn-Commissie Weggemans-Bouwmeester zoo goedmoedig een vraag in den kerkeraad kon beantwoorden zeggende: „wij kunnen er geen „ja of neen“ op zeggen of de preekcoupure van ds Dam in strijd is met de uitspraken der Gen. Synode. Waarom konden ze dat niet? Het is toch bekend genoeg ook hier in onzen kring, dat in de Classis Breukelen, om maar één voorbeeld te noemen duidelijk „ja“ gezegd is in soortgelijke gevallen. En dat ja leidde daar tot schorsing van oprecht gereformeerde predikanten, die in geen enkel opzicht waren afgeweken van Schrift, Belijdenis of K.O. en die overigens leefden zooals het goeden christenen betaamt. Is het dan te verwonderen, dat ze hun schorsing niet konden en mochten aanvaarden en nu mee een gereformeerde kerk gingen voortzetten zich houdende aan Art. 31 K.O. en niet gebonden aan een groote vergissing in de sacramentsleer. In al de jaren van geref. kerkelijk leven heeft nooit zoo iets plaats gehad. En nu kan men deze broeders wel als scheurmakers aanmerken en de schorsers en afzetters als trouwe wachters op Sions muren, maar ik geloof niet dat de Koning Zijner kerk het daarmee eens is. En omdat ik dit niet geloof, kan ik mij bij dit alles niet zomaar blijven neerleggen of er goedmoedig in de gemeente over blijven zwijgen. Ik kan mij noch dogmatisch en nog veel minder kerkrechtelijk bij de besluiten der Gen. Synode neerleggen. Ik kan alle gedoopte kinderen niet voor wedergeboeren houden of zooals met andere woorden door een volgende Synode precies hetzelfde is gezegd — ze beschouwen als deelend in de wederbarende genade des Heiligen Geestes“.

Tot zoover het gedeelte over de wonderlijke rechtsbediening der H.H. Weggemans-Bouwmeester. Aan het slot schrijft ds Dam:

„Dit drong mij om niet langer ook voor de leden der gemeente te blijven verzwijgen, waar het aan toe is. Handel dus zooals U meent „dat uw Synodale roeping is en zoo niet, toen dan(!) dat gij als gereformeerde kerkeraad begrip hebt van de autonomie van de vrije plaatselijke kerk, die recht en roeping heeft om synodale hiërarchie te weerstaan en ook Art. 31 K.O. te onderhouden“.

Tot zoover uit dien brief.

Inderdaad, het ontstellende is, dat we te maken hebben met een kerkverband, dat in zijn wisselend omspringen met „rechtsregelen“ steeds goddelooszer wordt. En dat, terwijl het zelf dit woord óók gebruikt tot in officiële stukken. God is een wreker over dit alles. Het zijn hier openlijke zonden, die men uiteindelijk, als 't niet anders kan, dan tenslotte ook wel weten wil.

K. S.

ZENDINGSGELDEN

Mr Dr J. Meulink, Quaestor der Generale Kas van de Zending van de Gereformeerde Kerken (onderh. art. 31 K.O.), 1e Veldkampstraat 1, Enschede, schrijft ons, d.d. 11 November 1946:

Reeds eenige malen moest ik U lastig vallen over het giro-nr. voor de Zendingsgelden. Door een abus van der Postcheque- en girodienst was n.l. een nummer toegewezen, dat ook ten name van een ander stond. Een korte strijd over het giro-nr is thans ten gunste van de Zending beslist, zoodat het definitieve giro-nr nu is: 442338. Bovendien kunnen desgewenscht gelden worden gestort op de Twentsche Bank te Enschede ten name van den Quaestor der Generale Kas van de Zending van de Geref. Kerken (onderh. art. 31 K.O.).

K. S.

THEOLOGISCHE HOOGESCHOOL.

Een in de Kerken der Classis R'dam gehouden „kwartjes-actie“ bracht reeds in silvergeld een bedrag van f 8.25 op, dat bestemd werd voor een onderdeel van de „aankleeding“ van het gebouw Broedersweg 15, Kampen.

Het overige resultaat van deze actie zal te zijner tijd in den vorm van een aantal bureaulampen en een schilderij worden aangeboden.

K. S.

GE MOËT SPREKEN!

Aan den kerkeraad van Enschede schreef de destijds bestaande „synode“ (28 Jan. 1943):

„De predikanten en ouderlingen bezitten..... een ambtelijke positie, welke met zich medebrengt de gebondenheid aan de confessionele uitspraken der synode en evenzeer de verplichting om, bijaldien zij daarmee niet zouden kunnen instemmen, hiervan aan de kerkelijke vergaderingen mededeeling te doen“.

Tot zoover de synode (Acta 1940-1943, bijlage CXIV, bl. 275). Maar toen ondergeteekende daarnaar handelde, en inderdaad aan de kerkeraden (die hij alle diende) kennis gaf, heette dit revolutie.

Ja maar, zegt iemand: U hadt het eerst moeten zeggen aan de synode.

Maar — dat was gebeurd. En die had verklaard, dat de zaak afgedaan was.

Hoe langer men leest in de stukken, hoe zotter het allemaal wordt. K. S. instemmen.

Tegenwoordig draait men van synodocratische zijde zich eruit, met te jekken: instemming betuigen was voor kandidaten niet noodig; alleen maar: niet ertegen strijden. Maar aan Enschede schreef de synode (zie hierboven): „Ingeval een candidaat met de bedoelde uitspraken geen INSTEMMING zou kunnen betuigen, zou de classis naar het oordeel der synode inderdaad GEROEPEN zijn hem af te wijzen“ (Acta, bl. 275). Dit is zoo geadviseerd door de H. H. Nauta, Kuypers, Ridderbos en door de „synode“ (natuurlijk) aanvaard (Acta, art. 887).

Men moet dus niet jekken. En zich wel herinneren, dat tegenwoordig men die befaamde uitspraken wel bestrijden mag. En bestrijdt.

K. S.

DE BRANDENDE KWESTIE VAN

ART. 31 K.O.

„De Particuliere Synode..... sprak..... als haar oordeel uit, dat de kerkeraad van..... en ds..... (geschorst, K. S.) zich aan het — ook door de (Part.) Synode onwettig geachte — besluit der classis van... hadden behooren te onderwerpen, al was het ook onder protest en met beroep op de meerdere vergadering. Uwe commissie wil wel als haar oordeel uitspreken, dat dit geheel onjuist is. Zonder eenigen twijfel is de plaatselijke kerk krachtens het kerkverband gehouden zich aan de besluiten der meerdere vergadering te onderwerpen, maar natuurlijk alleen voor zoover deze besluiten met de K.O. zelf niet in strijd zijn. Wanneer een besluit der meerdere vergadering zoo rechtstraads tegen de K.O. ingaat als het bedoelde besluit der classis....., kan geen kerkeraad verplicht worden zich daaraan bij voorbaat te onderwerpen. Alleen is zulk een kerkeraad gehouden van het besluit der classis bij de Part. Synode in beroep te gaan, gelijk dan ook de kerkeraad van..... ten slotte heeft gedaan; maar tot onderwerping aan zulk een besluit is hij zeker niet verplicht“.

Deze gulden regels worden allen lezers ter overweging aanbevolen. En allen synodocratische leiders. En Dr G. C. Aalders, rapporteur inzake kerkrechtelijke kwesties in 1944. En Dr K. Dijk, dito. En allen synodocratischen advocaten, want deze gulden regels geven precies ons standpunt weer.

U denkt: dat komt zeker uit de pen van Prof. Greijdanus?

Of van een anderen „een-en-dertiger“, zooals men ons noemt?

En u denkt: 't is zeker versch-van-de-naald?

Toch vergist ge u.

Bovenstaande gulden regelen zijn geschreven en ondertekend door Dr G. Ch. Aalders. En door Dr K. Dijk. En door (wijlen) ds H. W. Laman. Die vormden toen een „commissie van rapporteurs“. Bovenstaande regelen waren dan ook geen wilde improvisatie, doch onderdeel van een officieel rapport. De geschorste dominee was ds Netelenbos, de kerkeraad, hier bedoeld, was die van Middelburg, de classis de classis Middelburg, de particuliere synode die van Zeeland. En de generale synode, bij welke de H. H. Aalders, Dijk, Laman rapporteerden, was die synode, bij welke de zaak-Netelenbos op verzoek der kerken in behandeling was genomen.

Destijds zelden deze heeren het zóó.

Tegenwoordig leeren ze, hardnekkig, zoover zij in leven zijn, precies het tegenovergestelde. Dr Nauta greep, op zoek naar een steuntje voor zijn afwijkende leeringen inzake artikel 31, naar 1610 (al greep hij ook toen mis); toen was iets gezegd, dat hem schijnbaar hielp. Waarom greep hij niet naar Aalders, Dijk, Laman uit de dagen van Netelenbos? Ze zijn destijds extra bedankt..... Hoewel, ook in 1944 is hun dat overkomen.

K. S.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

DE Z.G. OECUMENISCHE SYNODE VALT GROSHEIDE EN RIDDERBOS AF.

„The Banner“ en „De Wachter“, vroeger ons toegesonden, ontvangen we niet meer. We gaan niet bedelen bij de redacties, die kalmweg zonder nader onderzoek de grofste onwaarheden van hun (direct of indirect) Amsterdamsche vrienden doorgeven, en nemen nota van wat we af en toe uit verontwaardigde brieven van amerikaansche zijde (verontwaardigd over die redacties) vernemen.

Maar ds H. Hoeksema van de Protestant Reformed Church zendt ons weer trouw The Standard Bearer, en zoo blijven we op de hoogte. Zie op één bepaald punt de rubriek „Kerkelijk Leven“.

Nu schreef het nummer van 15 October ook over de z.g. oecumenische synode, pas in Amerika gehouden. Het blijkt, dat de Nederlandsche afgevaardigden de vraag hebben opgeworpen: „zelfs indien de synode der Gereformeerde Kerken (inzake haar beslissingen van '44 enz.) verkeerd zou zijn, zou dit een breuk in de kerk rechtvaardigen?“ Prompt hebben de gevraagden geantwoord: neen.

Alsof dat iets zegt.

Wij hebben óók gezegd: neen.

En daarom wilden wij den kerkelijken weg inslaan, om tot revisie te komen.

Maar men zei: dat mag niet, het is revolutie.

En de heeren schreven ons — en niet alleen ons: verbreek dan toch maar het kerkverband.

Ze hebben zelfs dr Jager van Voorthuizen nog pas gevraagd: maak u dan toch vrij, dat betekent in hun mond: verbreek het kerkverband. En toen hij voet bij stuk hield zeiden ze: we schorsen u. Want in ons kerkverband, het synodocratische moet ge alle besluiten altijd uitvoeren. Een „interim“ staan wij bij ons elkaar niet toe, tenzij ge bij de favorieten hoort.....

Wie in 1946 zich vrijmaakt, herstelt het kerkverband.

Maar in 1944 was er nog niet een hersteld kerkverband.

Als toen, in 1944, men tot ons zei, officieel: looper dan maar uit (wat wij niet wilden), dan betekende dat destijds: heb voor minder besluiten dan die van schorsing en afzetting gerust een scheur in de kerken over.

Ja, het wordt nóg gekker. Reeds in 1942 (!) zeiden de synodale leiders: zelfs om nóg minder conflicten moet men maar het kerkverband verbreken. ds F. C. Meyster, dr G. M. den Hartogh, ds P. de Jong, dr D. Nauta, dr J. Ridderbos schreven toen officieel volgende allesbehalve gulden woorden aan een kerk, die gelukkig wijzer was dan zij: „Besluiten eener generale synode kunnen natuurlijk door een volgende gewijzigd worden, maar zoolang dit niet geschied is, zijn ze bindend. Meent iemand om der consciëntie wil zich er niet aan te kunnen houden, dan mag hij zeker niet tegen zijn consciëntie handelen, maar moet hij dan ook tevens tot de conclusie komen „DAT HIJ MET HET KERKVERBAND MOET BREKEN“. (Acta, 1940-1943, bijlage CXII, bl. 274).

Naar deze lichtvaardige wijsheid, aan professoren, en dan nog wel twee kerkrechtelijke onwaardig, heeft men gehandeld. Ga er dan toch uit! Brek met het kerkverband! Mogelijkheden uitputten? Geen sprake van, meneer! Een breuk is 't eenige wat u overblijft! En geen interim! Dat was toen de wijsheid van heel het corps: Ridderbos-Nauta, en de anderen. Die hebben ze niet voorgelegd aan de „oecumenische synode“.

Hoe het zij: indien die uitspraak der z.g. oecumenische synode iets waard is, wel, dan hebben de heeren Ridderbos en Polman „Grosheide en al die anderen daar in Amerika een „geweldige“ afstraffing gehad. En ook die heele synode —: Bergschenhoek is buiten de deur gezet. En die classis daar in Zeeuwach-Vlaanderen: geen geestelijke gemeenschap meer, en zoo.

Maar natuurlijk denken ze, dat het net precies andersom is. Dat meenen de menschen der oecumenische synode zelf ook: ze kennen de feiten niet!

Ds Hoeksema merkt dan ook — volkomen terecht — op, dat dat oecumenische gevalletje van neen-zeggen op onze werkelijke kwesties slaat zóó als een tang op een varken. Wij zijn geen kinderen: men moet nu eindelijk maar eens een eind maken aan al dat hulpeloze gescharrel. Maar als 't op zaken doen aankomt (publieke schriftelijke behandeling) dan durven deze pilgrimfathers niet. Ze praten liever wat in de ruimte: de heeren, die een beroep lieten annuleren(!) en alle bezwaren afwijzen.

K. S.

20